

Főoldal>Az Ön jogai>Alapjogok>Vállalkozások és emberi jogok

Vállalkozások és emberi jogok

Az olyan üzleti tevékenységek, amelyek globális szinten negatívan befolyásolhatják az emberi jogokat, valamint az EU válasza.

Az üzleti tevékenységek a gazdaság motorjai, mivel a munkahelyteremtés, valamint az áruk és szolgáltatások biztosítása révén hozzájárulnak a gazdasági és társadalmi fejlődéshez. Ugyanakkor kedvezőtlen hatást gyakorolhatnak az emberi jogokra, beleértve a környezetvédelmi, munkaügyi és társadalmi szempontokat is.

A vállalkozások (saját, valamint ellátási láncuk tevékenységei vagy mulasztásai révén) negatívan befolyásolhatják a nemzetközileg elismert emberi jogok teljes spektrumát, mint például:

polgári és a politikai jogok
gazdasági és a kulturális jogok
egyenlőség és megkülönböztetésmentesség
gyermekek jogai
véleménynyilvánítás szabadsága
a személyes adatok védelme
tisztességes eljáráshoz való jog
környezetvédelmi jogok és környezeti fenntarthatóság
munkavállalói jogok
egészségügyi jogok
fogyasztói jogok

A vállalkozások pozitív hozzájárulásának biztosítása és negatív hatásuk megelőzése érdekében az Egyesült Nemzetek Szervezete (ENSZ), a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet (ILO) és a Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet (OECD) meghatározott egy globális elvárásokkal kapcsolatos megközelítést a felelős vállalkozások számára.

Különösen:

Az üzleti vállalkozások emberi jogi felelősségére vonatkozó 2011. évi ENSZ-irányelvek (UNGP-k) az első olyan globálisan elfogadott normák, amelyek az üzleti tevékenységekhez kapcsolódó emberi jogi kockázatok megelőzésére és kezelésére irányulnak.

Az 1976-ban elfogadott és **2011-ben aktualizált** OECD-iránymutatások tartalmaznak egy emberi jogokról szóló fejezetet, amely összhangban van az üzleti vállalkozások emberi jogi felelősségére vonatkozó ENSZ-irányelvekkel.

Az **ILO multinacionális vállalatokra és szociálpolitikára vonatkozó elvekről szóló háromoldalú nyilatkozatát** (a multinacionális vállalatokról szóló ILO-nyilatkozat) 2017-ben aktualizálták, hogy az tartalmazzon új munkaügyi normákat, valamint az üzleti vállalkozások emberi jogi felelősségére vonatkozó ENSZ-irányelvekre és a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlődési menetrendre való hivatkozásokat is.

Emellett **2016-ban** az Európa Tanács **az üzleti vállalkozások emberi jogi felelősségére vonatkozó ajánlást** fogadott el, amelynek középpontjában a jogorvoslathoz való hozzáférés biztosítása állt, különös hangsúlyt fektetve a munkavállalók, a gyermekek, az őslakos népek és az emberijog-védők további védelmi szükségleteire.

A jogorvoslathoz való hozzáférés tekintetében az UNGP előírja, hogy az országoknak megfelelő lépéseket kell tenniük annak érdekében, hogy az üzleti vállalkozásokkal összefüggő visszaélések által érintett személyek számára biztosítsák a hatékony jogorvoslathoz való hozzáférést. Ez igazságszolgáltatási, közigazgatási, jogalkotási és egyéb megfelelő eszközökkel érhető el. Az UNGP azt is előírja, hogy azok a vállalatok, amelyek tevékenységeikkel káros hatásokat okoztak vagy azokhoz hozzájárultak, korrekciós intézkedések révén kötelesek kezelni azokat.

Az EU válasza

Az **Európai Unió Alapjogi Chartája** számos vonatkozó szabályt tartalmaz, többek között az alábbiakat illetően:

a rabszolgaság és a kényszermunka tilalma (5. cikk)
a vállalkozás szabadságára (16. cikk)
a megkülönböztetés tilalma (21. cikk)
a gyermekek jogai (24. cikk)
tisztességes és igazságos munkafeltételek (31. cikk)
a gyermekmunka tilalma (32. cikk)
egészségvédelem (35. cikk)
környezetvédelem (37. cikk)
a fogyasztók védelme (38. cikk)
a hatékony jogorvoslathoz és a tisztességes eljáráshoz való jog (47. cikk)

Az EU a következőképpen reagált az üzleti tevékenységek emberi jogokra gyakorolt negatív hatására:

2011 – Unió stratégia, amely hangsúlyozza az üzleti vállalkozások emberi jogi felelősségére vonatkozó ENSZ-irányelvek (UNGP) végrehajtása iránti elkötelezettséget

2015 – **Az EU által az üzleti vállalkozások emberi jogi felelősségére vonatkozó ENSZ irányelvekkel kapcsolatban elért eredmények bizottsági felülvizsgálata**

2017 — **Az Alapjogi Ügynökség jelentése** azt ajánlja, hogy készüljön egy áttekintés az összes jogorvoslati lehetőségről, a nyilvánosság számára világosan megfogalmazott módon.

2019 – A Bizottság áttekintése az elért eredményekről:

Vállalati társadalmi felelősségvállalás, felelős üzleti magatartás, valamint üzleti vállalkozások emberi jogi felelőssége (SWD(2019)143)

2019 – **Az Alapjogi Ügynökség jelentése az EU-ban bejelentett üzleti vonatkozású emberi jogi visszaélésekről és a rendelkezésre álló jogorvoslatokról**

Utolsó frissítés: 28/07/2020

A honlapot az Európai Bizottság tartja fenn. Az ezen az oldalon található információ nem feltétlenül tükrözi az Európai Bizottság hivatalos álláspontját. A Bizottság semmilyen felelősséget vagy kötelezettséget nem vállal az e dokumentumban foglalt vagy említett információk és adatok tekintetében. Kérjük, az európai oldalak szerzői jogi szabályai vonatkozásában vegye figyelembe a jogi nyilatkozatot.